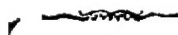

શ્રીનટવરવપુર્જયતિ ।

મીઠ્યારામવાણી

નિશ્ચયના મહેલમાં વસે મારે વાલમાં, વસે વ્રજલાડીલોરે,
જે રે જાયે તે ઝાંખી પામે જીરે;
ભૂલા ભમે તે ખીજ સદનમાં શોધેરે, હરિ ના મળે એકે ઠામેરે.
સત્સંગ દેશમાં ભક્તિ નગર છેરે, પ્રેમની પોળ પૂછી જાહેરે;
વિરહતાપ પોખીઆને મળી મહોલે પેસજેરે, સેવા સીડી ચડી
ભેળા થાજેરે.

- દીનતા પાત્રમાં મનમણિ મૂકીરે, ભેટ ભગવંતજીને કરજેરે;
પુંભાવ પુંભાવ નોછાવર કરીનેરે, શ્રીગિરિધર વર તમે વરજેરે.
બેરે મંડાણુનું મૂળ હરિ ધરજારે, કૃપાવિના સિદ્ધિ ન થાજેરે;
શ્રીવલ્લભશરણુથકી સહુ પડે સહેલુંરે, દૈવીજનપ્રતિ દયો ગાયેરે.

સંચાહક:

વસંતરામ શાસ્ત્રી,

એક આનો.

ભક્ત કવિવર દયારામભાઈની વાણીમાં કયું ભક્ત હૃદય મુર્ચ્છાવંશીનથી? એ મહાન કવિએ, મહાન વિકાસ, મહાન અનુભવીએ, મહાન રસિક ભગવદ્ભક્તે રૂબરૂજિરામાં ને રસ પ્રતિષ્ઠા કરી છે, તે ચિરસ્મરણીય છે.

તેમાંએ શ્રીપુષ્ટિમાર્ગીય વૈષ્ણવો તો એમના કાયમના ઋણી બન્યા છે. ને એજસ્વિતા ભરી અને રસપૂર્ણ ભાષામાં એમણે પુષ્ટિસંપ્રદાયનું રહસ્ય સમજાવ્યું છે, તેનું સ્થાન અદ્વિતીય છે. એ મહાનુભાવી ભક્તનું સ્થાન પણ શ્રીપુષ્ટિસંપ્રદાયમાં ઘણું ઉચ્ચ છે. એમના જેવી ભાવના તો વૈષ્ણવોએ અહર્નિશ પ્રભુ પાસે માગવી રહી.

એ રસિક ભગવદીય કવિવરનો આજે ૧૪૮ માં જન્મદિન છે. આજના સુમંગલ દિને એમની વાકસુધાનો આસ્વાદ બ્રહ્મણે. એમની ભાવનાને સણુવાર હૃદયમાં પધરાવી ભક્તિરસનો અનુભવ કરીએ. આવા મહાપુરુષની વાણીનું કીર્તન એ તેમનું અર્ચન છે અને એમાંજ આપણા કલ્યાણનું બીજ રહેલું છે.

ગત વર્ષના જન્મદિન સમયે આવાંજ મહેનો એક સંગ્રહ પ્રકટ કર્યો હતો. તેનો અત્યંત આદર થયો. આજે પણ તેવાજ સંગ્રહ થોડા વધારા સાથે પ્રકટ કરે છું. આશા છે કે; મર્મજો તેનો ખૂબ આદર કરશે.

गृजगत विद्यापीठ ग्रंथालय

महाराष्ट्र कॉपीराइट विभाग

अनुक्रमांक ११७७१ चमोका

पुस्तकचे नाव ६२१३१२५१५१

विषय ६-१४

શ્રીદયારામવાણી.

ગજરાત વિધાપીઠ
અમદાવાદ

ગ્રંથાલય

પ્રાતઃસ્મરણ.

રાત્રી કૌપીરાઈટ-સંસ્કૃતિ લેરવ. પદ ૧ લું.

પ્રથમ પ્રભાતે શ્રીગુરુ વદલભનાં લો નામરે,
પુરુષોત્તમ પૂરણકામ, શ્રીમહાલક્ષ્મી પતિજ;

શ્રીલક્ષ્મણુરાજકુમાર, (શ્રી)અલંભાજી પુત્ર ઉદાર,
શ્રીવદનલ પ્રાણુઆધાર, ચરણ રાખો રતિજ. ૧

શ્રીગોપીનાથ નિધાન, એ છે પૂરણ પુરુષ પ્રમાણુરે,
જેગી જનને દયાને ધરવા હોહલારે;

શ્રીવ્યાપક વિશ્વાધાર, સુખદાયક નંદકુમારજે,
અક્ષર બ્રહ્મ અખંડ તે, કયાંહાંથકા નિરૂપાજી. ૨

શ્રીગોવર્ધન ઉદ્ધરણુ, શ્રીરાધિકાજી રમણુ,

એ પ્રજ્ઞણુવતી સુખકરણુ, સ્વીય સુખ માનજેજે;
શ્રીરુકિમણીરમણુ, શ્રીપન્નાવતી પ્રાણુજીવનરે,

શ્રીવિકૃલ્લ તન મન ધન, તે અધિકા જાણુજેજી. ૩

કૃષ્ણપ્રિયે શ્રીયમુનાજી, શ્રીમહારાણીનું નામરે,

એ સર્વે સુખનું ધામ, શ્રીકાશિદીજી કહિયેજી;

શ્રીનવનીતપ્રિય લાલ, શ્રીમથુરાનાથ કૃપાળરે,

શ્રીવિકૃલ્લનાથ દયાળ, દયાસમુદ્ર લહિયેજી. ૪

શ્રીગોકુળપતિ શ્રીદ્વારિકાનાથ, ગુણનિધિ સહુ ગુણુગાથરે,
એ અનાથના છે નાથ, શ્રીગોકુળચંદ્રમાળ;

શ્રીમદનમોહનજી કોટિ મન્મથ મદન સદનરે,
શ્રીખાળકૃષ્ણજીના વદનતણી શી ઉપમાજી. ૫

શ્રીગિરિધરજી ગુણુવંત, જેનો કોઈ ન પામે અંતરે,
શ્રીરાણી ભામિની વહુજીને, આનંદદાયક ભાવિયાજી;

જે જે શ્રી ગોવિંદ, એ છે પૂરણુ પરમાનંદરે,
શ્રી રાણી વહુજીના ચિત્ત વિષે ભલા ભાવિયારે. ૬

શ્રીખાળકૃષ્ણ રસરૂપ, એ છે સુરૂપતણાજી સુરૂપરે,
એ કમલાકાંત અનંતની, ઉપમા કો નહીંજી;

શ્રીગોકુલેશ શુભ નામ, જેની માળા રાખો દામને,
શ્રીપાર્વતીપતિ કામના પૂરણુ છો સહીજી. ૭

શ્રીરઘુપતિ તેજ ભંડાર, એમના ગુણુજશનો નહિ પારરે,
શ્રી જનકી જીવનપ્રાણુ ભક્ત ચિંતામણિજી;

શ્રીગદુપતિ જગજીવન, તેહનાં પ્રદુક્ષિત પ્રસન્નવદનરે,
શ્રી મહારાણી વહુજી ધન્ય, જે શિર એ ધણીજી. ૮

શ્રીધનરયામજી ગુણુ ગાયા, પુષ્ટિ પથ પૂરણુ આહ્યા,
શ્રી કૃષ્ણાવતી વહુજીનાં નામ હૃદે વસોજી;

રુકિમણી સત્યભામા શોભા, યમુના કમળા કહીએરે,
દેવકાં બેટીજી, સહિત પરિકર સ્મરીએજી. ૯

શ્રીદામોદરદાસ, મહાપ્રભુપદપંકજની પાસરે,
સૂરદાસ જગત પ્રકાશ, પરમાનંદદાસ છેજી;

અતિ અનન્ય કુંભનદાસ, રાધે કૃષ્ણદાસ રસરાસ,
એ ચારે મુખ્ય શ્રીવલ્લભચરણુનિવાસ છેજી. ૧૦

લીલા શ્રી ગિરિવરધારી, હયો ચારે જૂથ સંભારીરે,
 એ વૈષ્ણવ લેખે વિચારી, વસ્તુ અશેષ છેલ્લ;
 શ્રીગોવર્ધન શ્રીગોકુલ ધન્ય, શ્રીમથુરા મન આનંદરે,
 શ્રી વૃંદાવન વખાણો, મળ સહુ દેશનેલ. ૧૧

ચોરાશી સંભાળો વૈષ્ણવ અસેં આવનને ધારોરે,
 શ્રી વલ્લભ સૃષ્ટિ વિચારો ક્ષણુ પણ દિન પ્રતિલ;
 વલ્લભનો પરિવાર, સહુ સૃષ્ટિશિરોમણિ સારરે,
 સમરો સહુ વારંવાર, ઘડી પણ નેમસુંલ. ૧૨

હું માગું શ્રી મળરાજ, ભુજને એ સ્મરણુ નિત ધાયરે;
 જેહેના દયારામ જશ ગાય, નહિ ઘડી પણની તૃપ્તિલ. ૧૩

સ્વરૂપવિચાર.

કાલિંગડો. પદ ૨ જી.

કેવા કહિને તમને વર્ણુલું મળપતિ,
 કંઈ કહેતાં સંભવતું નથી હે શ્રીનાથલ. ૨૬.

વિરુદ્ધધર્મોશ્રય રૂપ અકલિત ગતિ,
 સહુ વાતે શ્રેષ્ઠ છો સર્વથી હે શ્રીનાથલ. ૧

જીવ અણુમાત્ર અંતર વસો અતિ અણુ,
 મોટું તનુ કોટિ બ્રહ્માંડથી હે શ્રીનાથલ. ૨

આચ્છાદિત કોટિ માયા થકી અતિ મણા,
 પ્રકાશક અતિ માર્તંડથી હે શ્રીનાથલ. ૨

ભક્તારિપુ ભયંકર કોટિ કાળથી અધિક,
 ભયંકર કોટિ શિવથી અતિ હે શ્રીનાથલ.

કોટિ અર્ક્ષક અધિક અગ્નિ નિજ ભક્તહિત,
કોટિ ગણપતિ અધિક મહામતિ હે શ્રીનાથજી. ૩

ઇંદ્ર કોટિ અધિક ભોગી ભગવંત છો,
કોટિ શુક અધિક યોગેન્દ્ર છો હે શ્રીનાથજી.
કોટિ અગ્નિ અધિક દહનતા આપમાં,
શીતલ અધિકા કોટિક અંદ્ર છો હે શ્રીનાથજી. ૪

કમલ કોટિ અધિક મૃદુ હૃદય જનદુઃખે,
વજ્રાધિક કઠિન દુર્જન સમે હે શ્રીનાથજી.
કોટિ અવગુણ ગણો ગુણ અધિક નિજ તમે,
કોટિ ગુણ દોષ નિજજન દમે હે શ્રીનાથજી ૫

વેદ તપ દાન ધ્યાન પૂજન કરે તેના તે,
અનન્ય ભક્તિ આધીન છો હે શ્રીનાથજી.
કાલ માયા કંપે પ્રભાદિક ભય ધરે,
તે શ્રીગોપીજન આગળ દીન છો હે શ્રીનાથજી. ૬

જગત દુર્લભ ઘણા તે સુલભ ભક્તને,
પ્રેમવશ ન કરવાનું કરો હે શ્રીનાથજી
અકથ અપરાધ અતિ બાધ માનો નહિ.
વિનતિ પણ કલેશ કોટિ હરો હે શ્રીનાથજી. ૭

શ્રીવલ્લભ શરણુ સંબંધે મુને શ્રીહરિ,
ભક્ત સાચો કરો સર્વદા હે શ્રીનાથજી.
ક્રુષ્ટ સંગતિ દુર્ભતિ રતિ પાપમાં,
કુહે દયો આપશેમા કદા હે શ્રીનાથજી. ૮

રાગ કલ્યાણ, પદ ૩ જી.

શ્રીજી સાર સર્વનો છે છે છે,
શ્રીજી શ્રીધ્રમભાનનન્દિની એક વસ્તુ છે, નથી ખે ખે ખે. શ્રીજી. ટેક.
પ્રાપ્તિ અનન્ય ભક્તિથકી તેહની, તે શ્રીગુરુ જ્યારે દે દે દે,
દીનભાવથી દાસપણું ગ્રહી, એક આશ્રિત થઈ રે' રે' રે'. શ્રીજી. ૧
દુષ્ટ સંગથી દૂર પળાવું અહિં સરખા લહી ભે' ભે' ભે',
તે સહુનું મૂળ દયા સજ્જનની, પદરજ શિરપર લે લે લે. શ્રીજી. ૨

યાચના.

ગરબી, પદ ૪ થું.

પાઓ પ્રેમરસ પ્રાણજીવન રે, દીન થઈને જાયું રે,
મુક્તિમાર્ગોને આપજો જ્ઞાન રે, હું તો નવ રાયું રે.
રીઝે રાખડી થકી ગરીબ લોક રે, ભોગીને ન ભાવે રે,
અમો છું રાજના ખાસા ખવાસ, એ મુક્તિ મન ન આવેરે. ૨
નિત્ય નિરખીએ શ્રીનટવરરૂપ રે, હોંસ હૈયામાંથી રે,
મન માન્યું મળે સહુ સુખ રે, તે એકતામાં કયાંથી રે. ૩
દિવ્યરૂપ છો સદા સાકાર રે, આનંદના રાશિરે,
ખોલે અનુચિત માયિક મુગ્ધ રે, તે નરકનિવાસીરે. ૪
દુષ્ટ જીવને કહે છે બ્રહ્મ રે, બ્રહ્મ જીવ લેખે રે,
તે છતે સ્વામીએ સોહાગિણીનું સુખ, એ સ્વપ્ને દેખેરે. ૫
આપ સ્વામી સદા હું દાસ રે, એ નાતો નિભાવો રે,
રૂથે આપને કરો તેવી ટેવ રે, અન્ય રખે ભાવો રે. ૬

વિના લાલચનું લાલ મને વહાલ રે, અચલિત આપોરે,
 વિષય વાસના પ્રપંચની પ્રીત રે, શ્રીકૃષ્ણ મારી કાપો રે. ૭
 અનન્ય સેવા અખંડ સત્સંગ રે, મનોહર માંગુ રે,
 હયાપ્રીતમજી આપો મુને એહ રે, પાયે લજી લાગુ રે. ૮

કૃતાર્થતા.

ગરબી, પદ ૫ મું.

જેના હૃદયમાં અખંડ રસિકરૂપ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે.
 પૂર્ણ લીલાસહ રાધા પ્રજા ભૂપ, તેને ખાકી નથી તરવું રે. ટક.
 જેને દદ આશ્રય શ્રીવલ્લભદેવ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે
 ન્યસન કૃષ્ણ મુખ્ય માનસી સેવ, તેને ખાકી નથી તરવું રે,
 લૌકિકવૈદિક તથા શુદ્ધ શ્રીજી શરણ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે.
 હીનજાવ વિરહતાપ ગિરિધરણ, તેને ખાકી નથી તરવું રે,
 ભજન સર્વત્રમા હરિ ગુરુ સંત, તેને કાંઈ નથી કરવું રે.
 દદ પ્રતીતિ ગુણગાન ગોપીકાંત, તેને ખાકી નથી તરવું રે,
 સદા સુમતિ શ્રીકૃષ્ણ નામ જાપ તેને કાંઈ નથી કરવું રે.
 ભક્ત દાસ હયા જગત અલગ પાપ, તેને ખાકી નથી તરવું રે.
 પ્રપંચ વિસ્મૃતિ મતિ કૃષ્ણાસક્ત, તેને કાંઈ નથી કરવું રે.
 ત્યાગ તોષ સંગ રંગ કૃષ્ણ ભક્ત, તેને ખાકી નથી તરવું રે,
 સહજે આત્મસાત કર્યો કૃપાનાથ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે.
 ગુરુ ભગવદીયે ઝાલ્યો હસી હાથ, તેને ખાકી નથી તરવું રે,
 આસક્ત સહજે કૃષ્ણ કૃપાવડે થાય, તેને કાંઈ નથી કરવું રે.
 એના જીવ પાસે ના મળે ઉપાય, તેને ખાકી નથી તરવું રે,
 સહજે પ્રીતિ વિદ્યાસ પ્રભુ સંગ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે.
 હયાના પ્રીતમનો જેની ઉપર રંગ, તેને ખાકી નથી તરવું રે.

અનન્યતા.

પદ ૬ કું.

હરિને ભજે વળી અન્ય આરાધે, તે અનન્ય ભક્ત ના કહાવેરે;
 અતે તો સહાય શ્રીકૃષ્ણ કરે પશુ, આગળથી અથડાવે રે.
 ભજતાં ગોવિંદ કોઇ નવ રહે બાકીરે, મૂળનું પાણી સઘળે પહોંચેરે;
 શાખાઓ છાંટે તરુ તૃપ્તિ ના પામેરે, શ્રમ પહોંચે સમજે ત્યારે શોચેરે.
 ઘેર ગોવિંદ નંદે અંબા આરાધ્યારે, અજગરે ગળીઆ પીડા પામ્યારે;
 પરિણામે છુટયા જ્યારે પ્રભુએ છોડાગ્યા, દેવીથી દુઃખ નવ વામ્યારે.
 અભયાનો આશ્રય કીધો અંબરીષ ભક્તેરે, દુર્વાસાદ્વારા દુઃખ દીકુંરે;
 રક્ષણ સુદર્શનરૂપે કૃષ્ણે કર્યું, પશુ ક્ષુધા કષ્ટ વર્ષ એક વેઠયુંરે.
 પાંડવનાઘરમાં પ્રકટ પ્રભુ વસ્યાપજા. શિવાદિકને સેવ્યાનીશ્રદ્ધા મનમારે;
 કુંતા સંબંધે કેશવ કંઠે ધાયા, ગોવિંદની પીડા પામ્યા વનમારે.
 એવા ઇતિહાસ ઘણા સ્વરૂપમાં સંભરે, અન્યાશ્રયે કીધે એવું થાયરે;
 બહુ ઘરનો પરોણો જન્મ ભુખે મરે પશુ, જોળંભો કોઇને ના દેવાયરે.
 એક આસક્તિ વિના ચિત્ત ના ચોરાયરે, સંશય ત્યાં લગી સિદ્ધિ શાનીરે;
 કૃષ્ણનો અંશ દયો કૃષ્ણને સેવે, બેના બાલકને આશા બેનીરે.

પદ ૭ મું.

એક વર્યો ગોપીજન વલ્લભ, નહીં સ્વામી બીજે;
 નહીં સ્વામી બીજેરે મ્હારે નહીં ત્વાની બીજે. ટેક.
 અવર કોઈનું કામ ન મ્હારે, રીઝો કે બીજે;
 કૃષ્ણ કરે તે પ્રમાણ, કારણ વણસો કે સીંગે;
 પ્રાણ જાય પણ અન્ય કૃતિમાં, મન રખે બીજે. એક. ૧

સુખી દુઃખી જન્મ ગમે તેમ રાખે, એના ગુણ ગાઈ;
 વિના મૂલનો ઘર ગુલામ, વેચે ત્યાં વેચાઈ;
 એજ ગમ્યો એથી મન માન્યું, બીજો નવ આહું;
 એના અતિ અવતાર હું કોઈનો, દાસ ન કહેવાઈ. એક. ૨
 કૃષ્ણવિના શિર અવર નમે, તો છેદનનો દંડ;
 નંદકુંવર વસુ નામ જપે તો, છૂંદા કંઈ શતખંડ;
 અવર દેવની આશ કરે અથ ભજે વળી પ્રભાંડ;
 અન્ય અમર દર્શને દોડે પગ, તો પાડું પિંડ. એક. ૩
 હું ચાતક જળ સ્વાતી શ્રીજી, હું જખ હરિ વારી;
 હું હારીલ કાઠી હરિ દઢવત, 'વારી તે ધારી,
 અનન્ય પતિવ્રત જને નહીં, તે કહીયે બિભિચારી,
 શ્રીગુરુદેવ નભવજે કહે દયો, સદા ટેક મારી. એક. ૪

પદ ૮ મું. જૂલણા છંદ.

અદયા ઉઠતાં કૃષ્ણ કહે, ખસતાં કૃષ્ણ કહે,
 સુતાં શ્રીકૃષ્ણ કહે, હરતાં કરતાં.
 આલ્લતાં કૃષ્ણ કહે, દોડતાં કૃષ્ણ કહે,
 વણ કહે કૃષ્ણ રખે, કાંઈ કરતાં.

અદયા. ૧

કૃષ્ણ કહી ખાન કર, પાન કર કૃષ્ણ કહી,
 કૃષ્ણ ગુણ ગાનકર, દુઃખ સુખમાં.
 ગુમ પણ કૃષ્ણ કહે, પ્રકટ શ્રીકૃષ્ણ કહે,
 અહર્નિશ કૃષ્ણને રાખ્ય મુખમાં.

અદયા. ૨

પ્રીતે શ્રીકૃષ્ણ કહે, ભીતે પણ કૃષ્ણ કહે,
 સફળ શ્રીકૃષ્ણ કહે કૃષ્ણ કામે.

સર્વકાળે સદા સઘળે શ્રીકૃષ્ણ કહે
 સિદ્ધ કારજ સકળ શ્રીકૃષ્ણ નામે.
 સહજ ખની આવે સાધન સકળ શિરમણિ,
 એત આળ્યો ધર્યો કાળ ડસવા.
 લટકું અમૂલક આલ્યું એતો દયા,
 નહીં તો નિશ્ચે પડશે હાથ ઘસવા.

અહ્યા. ૭

અહ્યા. ૪

પ્રાકટયાનંદ.

(પદ ૯ મું-રાગ કેદારી.)

નંદનંદન પ્રકટ સ્વામી સમજયા વિના, બ્રહ્મનિજ માને સુખ શું વિચારો ?
 નિરખી નિજ રૂપ જોમ હરખે કોઈ કામિની તેને સુખ કેવું હોય
 મનમાં ધારો. ૧
 સજળ ઘન સમજે આનંદ શો સૃષ્ટિને, અત ઉપજે નહીં વિના વૃષ્ટિ;
 એમ અંતર્યામી આળખે શું સર્વ પ્રકટ અનુભવ વિના સુખ શું દષ્ટિ ? ૨
 નાગ સ્ફુટ નિહિએ રાફડો પૂછ્યે પ્રસન્ન થઈ ફક્ત કહો કોણ આપે ?
 રાય ફઠી રાણી જગમાં પૂજય પણ કાંત વણ કામ દુઃખ કોણ કાપે ? ૩
 ઘૂત વિના માખણે માદક ચોળાય નહીં પ્રવા દીપ નવ કામ લાગે;
 પુત્ર પ્રગટયા વિના વંશ વૃદ્ધિ કયહાં ઉદર ગર્ભે ન વંધ્યત્વ ભાગે. ૪
 ધ્યાન ભોજન કરે ભૂખ ભાગે નહીં કાષ્ટ ચાપે તુર્ત ન લાહે ભાગે;
 સૂર્યવ્રતવાળાં દિન દેખી જમતાં નથી અભેદ ચક્રોર ચિત્ત સુખ ન ભાગે. ૫
 ગોલારાણા નામ ભાટનું રાયજી નાપિક પારેખ ધંતુર કનક કહાવે;
 આકડો સૂર્ય જોમ ખકરાને અજ કહે બ્રહ્મપણું જીવ તેવું શોભાવે. ૬

અલ્પથી ઉપજ્યો પણ અલ્પ આયે ન જીવ મુક્તાફલ જત કેદાપિ ન આય;
 વલ્લે પાશુ કપાસ ન કોટિ પ્રયત્ને ઉલ્લટી વહી નદી મૂલમાં ન જાય ૭
 સનકાદિઠ અલ્પમાં ભળી પાછા નીકળ્યા પ્રજવાસી નીકળ્યાં પ્રેમ પીવા;
 ઉદ્ધવ શુકદેવ શિવ ભજનાનંદ ભાગિયા અલ્પાનંદ ત્યાગ્યો
 ઉતરેલો ગ્રીવા. ૮

અસુરને મુકિત તેમ શાની વિરાગો મુનિ આપી લેતા નથી સેવક સાચા;
 સ્વરૂપાનંદ રમેહ સુખ મોક્ષમાં ન મળે કહે દયો માગે બુદ્ધિના
 જે ઠાચા. ૯

નિશ્ચિંતતા.

પદ ૧૦ મું.

શ્રીગોવરધનધરણુ શ્રીવલ્લભ બાડીલાજી,
 શરણુ બંધે છું સહુ વાંતે નિશ્ચિંત જે.
 બળીઆ બિરદ ભરોસે સહુ ભય ભાગિયા જે,
 નિઃસાધન યદપિ નથી લક્ષણ સંતજે.

શ્રી૦ ૧

જ્ઞાને વા અજ્ઞાને આત્મ નિવેદીયો જે,
 પ્રજવલ્લભ નમને શ્રીવલ્લભનારા જે;
 મહાપ્રભુવાક્ય તેને નાહ કશી વેદના જે,
 ચાંડાલી તદપિ નિર્ભય નૃપદારા જે.

શ્રી૦ ૨

કેટલો જીવ કૃતિ કૃતિ તેની કેટલી જે,
 તે શું રીઝવશે? નિજ નંદકિરોર જે.

અલિષ્ઠ દોષ ઘણા પણ જેતાં જીવના જે,

આપ ક્ષમા આગળ તેનું શું જોર જે?

શ્રી૦ ૩

નિજ ઉષ્મ ખલ તમને કોઈ પામ્યું નથી,
 પામ્યા શરણુ સંબંધ સંગ પ્રતાપ જે.
 તે શ્રીવલ્લભસુત ગુરુ પ્રખલ સંબંધ છે જે,
 જીવ મંદમતિ માટે મિથ્યા તાપ જે.
 નિઃકલંક જે આત્મસાત્ આપે કર્યો જે,
 કૃપા પૂર્ણ કરી નહિ નિયામક કોય જે.
 સત્સંકલ્પ સત્યગિરા શ્રીનાથજી જે,
 નિજનો કહો કર ગ્રંથો દયો શિદ રોય જે.

શ્રી૦ ૪

શ્રી૦ ૫

પદ ૧૧ મું.

ગાંજે ગાંજે રે ગોવિંદ ગુણુ નિત્ય ગાંજે (૨)
 હસ્તવડે કરંજે હરિસેવા, ચરણે હરિદર્શન ધાંજે. ગાંજે ૧
 નેત્રે નિરખંજે નંદનંદને, હરિચશ રસ શ્રવણુને પાંજે. ગાંજે. ૨
 ઘ્રાણુને પુષ્પ પ્રસાદીતુલસી, પ્રભુનો પ્રસાદ સાધુસંગે ખાંજે. ગાંજે. ૩
 નમન કરે શિર હરિહરિજનને, તીર્થતીર્થમાં તું નિત્ય નહાંજે. ૪
 મન મધુવ્રત પદકમલે રાખે, દાસાનુદાસ હરિનો થાંજે. ગાંજે. ૫
 સત્સંગતિ વિનાપલક ખોઈશમાં, દુષ્ટ સંગ થકી દૂર થાંજે. ગાંજે. ૬
 દેહધારી સહુપર દયા રાખે, હરિ ગુરુ હરિસમા ચહાંજે. ગાંજે. ૭
 સાચો સ્નેહ રાખે કૃષ્ણસાથે, છલકરી વિશ્વને મા વહાંજે. ગાંજે. ૮
 એશિક્ષા દયો કહે જે સધી આવે, તોવણુશ્રમે વૈકુંઠ ઝાંજે. ગાંજે. ૯

પદ ૧૨ મું.

હરિજી હૃદયે વિચારો રે, પ્રભુજી હૃદયે વિચારોરે,
 મુજને તારો જગ જસ અતિ, માનો ગુણુ મારો રે. ટેક.

- પ્રમાણ પાંચે સર્વ ચાલશે તો, ખિરદે જુઠા ઠરશે;
 પતિતપણું હું નહિ પાળું તો, પાવન કેને કરશે ? ૧
- દાસ દોષ જોઈ નરક નાખશે, (તો) ક્ષમા ધરી શે કામે ?
 ન્યાય જુઓ તો દોષ ભસ્મ સહુ, એક તમારે નામે. ૨
- શરણ પડ્યો તોયે શુભ મતિ ન આપી, જાવા દીધો કુવાટે,
 અધમોદ્ધારણ ખિરદ સત્ય કરવું, સમજ્યો છું તે માટે. ૩
- શાસ્ત્રાધાર તમો કહ્યું નાથ, સર્જન થા કર કૃતિ સારી,
 તદ્દપિ ખગડી મેં ખિરદ સુધાર્યું, સ્વામી સ્વાર્થ વિચારી. ૪
- નિઃસાધન ઉદ્ધાર નામ સત્ય કરવાં સર્વ સાધન મેં ત્યજ્યાં,
 દુષ્ટ દયાલ નામ સત્ય કરવા, દુષ્ટ કર્મ મેં ભજ્યાં, ૫
- જ્ઞાનશૂન્યનું ગ્રહણ જ કરવા, વિકૃલ નામ ધર્યું છે,
 જ્ઞાનશૂન્ય તે માટે થયો છું, રુચતું રાજ કર્યું છે. ૬
- વિમુખ અધમ પામે જ અધોગતિ ઘટે ન સન્મુખ જનને,
 સન્મુખ અધમ અધોગતિ થાતાં, ખટાં શ્રીમુખવચનને. ૭
- દુષ્ટ ઠરી પ્રભુ ગમતું કર્યું મેં, રાખ્યો મારો ધર્મ,
 દયો ખૂડતાં ધર્મ ખૂડશે, સમજી લેજો મર્મ. ૮

વૈષ્ણવદર્શન.

પદ ૧૩ મું.

- તે ભગવદ્દીયનાં દર્શન દુર્લભ, જેનું ભાગ્ય હોય તેને તે ભેટે રે;
 અવલોકન માત્રે અથ નાસે, તાપ ત્રિવિધના મેટે રે. તે ૧
- ત્રેમભક્તિમાં પચેલા પૂરા, નિંદા કરે નહીં કેની રે;
 અંતરમાં અવિનાશી વસેલા, નિર્મળ મતિ સદા જની રે. તે ૨

સર્વસ્વ જેનું શ્યામસુંદર તેનું નિશદ્દિન ધ્યાન ન મૂકે રે;
 શ્વાસ ઉચ્છવાસે શ્રીકૃષ્ણને સમરે, નિમિષેક નામ ન ચૂકે રે. તે ૩
 ક્ષમા દયા સમદષ્ટિ જેમાં, સત્ય પ્રથાએ ચાલે રે;
 સંતોષી સાત્ત્વિક ને વિવેકી, ભજનાનંદમાં મહાલે રે. તે ૪
 જેનું સર્વ સમર્પણ હરિને, સેવા કરે સ્નેહે સાચી રે,
 દદ વિશ્વાસ ધરે નિજ ધણીનો, ખુદ્દિ ન રાખે કાચી રે; તે ૫
 અન્યપ્રસાદી અન્યાશ્રય વળે, ઘણું ગુરુ વૈભવ પર હેત રે,
 પ્રાણી માત્ર તણું હિત ધરે, પરબ્રહ્મ સ્નેહ સમેત રે. તે ૬
 ઇન્દ્રિયજિત અભિમાન રહિત શુચિ, મોહમાયાથી રહે અળગા રે,
 જ્ઞાની ત્યાગી સુખ દુઃખ સમ લહે, સતસંગને રહે વળગ્યારે. તે ૭
 તે હરિજનના દાસના દાસનો, દાસ પ્રભુ મુને કરજે રે,
 દયો ભણે તેના ચરણની રજ, મારા શિરપર સદા ઠરજે. તે ૮

ઢાળ રાજ્યાની, પદ ૧૪ મું.

તાદશી જન તેને જાણીએરે, જેમાં એવા ગુણ હોયરે,
 નિંદાસ્તુતિ ના કરે કોઈની, સઘળે સમદષ્ટિ જોયરે. તાદશી જન.
 દર્શન કરતા માત્રમારે, બૂલાવે પ્રપંચનું ભાનરે,
 સ્મરણ કરાવે શ્રીકૃષ્ણનું, નસાડે અઘ અજ્ઞાનરે. તાદશી જન. ૧
 સકળ ચરાચરને વિષેરે, વસ્યા દેખે ભગવાનરે,
 શુભ ઈચ્છે સર્વ જગતનું, લેશ નહીં અભિમાનરે. તાદશી જન. ૨
 ગુણ ગાતાં ગોવિંદનારે, પુલકિત તનુ ધાયરે,
 નેત્રે પ્રવાહ વહે પ્રેમના, હરખે હૃદય રુંધાયરે. તાદશી જન. ૩

પરદુઃખે દાઝે ઘણુંરે, કરે કોઈનો ના દ્રોહરે,
 ઇન્દ્રિયજિત સાચા સદા, ના પામે માયામાં મોહરે. તાદશી જન. ૪
 અકળ લીલા નંદલાલનીરે, તેમાં લગન જેનું મનરે,
 પ્રીત ખહુ પર ઉપકારમાં, સદા પ્રસન્ન વદનરે. તાદશી જન. ૫
 નટવર ઝળકે નેત્રમાંરે, કાન્તિ કરુણા મધ્યે હોયરે,
 શાંત સ્વભાવ સતોષ ખહુ, દોષ કોઈના ન જોયરે. તાદશી જન. ૬
 વહાલા લાગે સહેજે સર્વનેરે, અતિ ઉદાર જેનું ચિત્તરે.
 અનન્ય ભાવે ભજે કૃષ્ણને, જેને વહાલું નહિ વિત્તરે. તાદશી જન. ૭
 હરિ ગુરુ વૈષ્ણવને વિષેરે, જેને સદા અતિ વહાલરે,
 દઢ વિશ્વાસ અતિ હીનતા, ખોલે વચન રસાલ. તાદશી જન. ૮
 સેવા સ્મરણ સત્સંગમાંરે, જેની આસક્તિ અતિરે,
 કપટનો લેશ નહિ હ્રદે, હરિ ચરણે સદા મતિરે. તાદશી જન. ૯
 વ્યસનાવસ્થા વિકલેશશુંરે, સદા મુખે કૃષ્ણ નામરે,
 તે ભગવદ્દીપ તણા દાઝનો, સદા દાસ દયારામરે. તાદશી જન. ૧૦

પ્રેમ.

પદ ૧૫ મું.

જે કોઈ પ્રેમઅંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના ઉરમાં કરે. ટંક.
 સિંહણુ કેરું દૂધ હોય તે, સિંહણુ સુતને જરે,
 કનકપાત્ર પામે સહુ ધાતુ, ફેડીને નીસરે. પ્રેમરસ. ૧
 સકરખોરનું સાકર જીવન, ખરના પ્રાણજ હરે,
 ક્ષાર સિંધુનું માલજીવું જયમ, મીઠા જળમાં મરે. પ્રેમરસ. ૨

સોમવેલી રસપાન શુદ્ધ જે, બ્રાહ્મણ હોય તે કરે,
 વગળવંશીને વમન કરાવે, વેદવાણી ઉચ્ચરે. પ્રેમરસ. ૩
 ઉત્તમ વસ્તુ અધિકારવિના મળે, તદપિ અર્થ ના સરે,
 મત્સ્યભોગી ખગલો મુક્તાકળ, દેખી અંચુ ના ભરે. પ્રેમરસ. ૪
 એમ ક્રોટિ સાધને પ્રેમવિના, પુરુષોત્તમ પૂઠ ન કરે,
 દયાપ્રીતમ શ્રીગોવર્ધનધર વર, પ્રેમભક્તિયે વરે, પ્રેમરસ. ૫

પ્રેમપરીક્ષા.

ગરબો. પદ ૧૬ મું.

ઉદ્ભવજી છે અળગીરે, વાત એઠ પ્રેમતણી,
 કોઈ અનુભવી જાણેરે, કહેતાં તો ન આવે ખની. ૧
 પ્રસૂતાની પીડારે, વંદ્યા તે શું જાણે ?
 જાણ્યું કેમ આવેરે, માણ્યાને પરમાણે. ૨
 મૂંગે સાકર ખાધીરે, ગુંગાને સ્વપ્ન થયું,
 સરવે મન જાણેરે, ખીજને નવ જાય કહ્યું. ૩
 ઘાયલના દુઃખનેરે, કાયર તેતો શું પ્રીછે,
 એમાં જ્ઞાની લહે નહીંરે, રતિની ગતિ શી છે. ૪
 નેમ સઘળા નાસેરે, પ્રેમ જ્યારે વ્યાપે.
 જેને નિદ્રા આવીરે, તે ઉત્તર કયમ આપે. ૫
 આશક માશુકમારે, રૂપ ગુણ સહુ દેખે,
 જવું ભાસે છે તેહને રે અવર તેવું નવ પેખે. ૬
 જનું ચિત્ત જયહાં ચોટયું રે, તેને તેથી સુખ થાયે,
 સ્વાદ શો છે અગ્નિમારે, ચક્રાર ભાવે ખાયે. ૭

- રીત પ્રીતની એવીરે, તેનું સુખ તે જાણે,
અનુભવથી અજાણ્યોરે, તેના અવગુણ આણે. ૮
- સ્નેહ સુખથી ન વાધેરે, દેખી દુઃખ નવ ઘટે,
જેમ વૃક્ષને વળગીરે વેલી તો ફરી ના લટે.
શીખે સાંભળે ન આવેરે, ઉદ્ધવ ગતિ પ્રેમતણી,
કરવી નથી પડતીરે, એની મેળે આવે બણી. ૧૦
- પ્રીત ખામે તો સહેજેરે, છુટે ના પછી છોડી,
મરચને દુઃખ દેહેરે, ગળ્યા પછી અંઠોડી. ૧૧
- સાચી પ્રીત તો પ્રાણ લેરે, સાધારણ થાય પરી,
દાદુર જળવણુ જીવેરે, માછલડાં તો જાય મરી. ૧૨
- મ્હોટી મનની મોહિનીરે, પ્રીતથી ખીજ ન મળે,
જડ પણ જુઓ લોહુરે, ચમકને દેખી ચળે. ૧૩
- છીપ રહે છે સાગરમારે, ઇચ્છા સ્વાતી ખુંદતણી,
જુઓ દષ્ટિ ચક્રોરનીરે અચળ રહે ઇંદુલણી. ૧૪
- લજ્જા સુધ યુધ સામર્થ્યરે, પ્રેમીજનમાં ન ટકે,
મધુકર વાંસ કોરેરે, કમળ નવ ભેદી શકે. ૧૫
- મૃગ સહેજે મરે છે રે, પલાયન અભ્યાસી,
રાગ અનુરાગ પાશેરે, ખાંધ્યું ન શકે નાસી. ૧૬
- દષ્ટિ પ્રીતનો માર્યોરે, પતંગ દીપકમાં ખળે,
જાય પ્રાણ પોતાનોરે, તોયે સ્નેહીને મળે. ૧૭
- રહ આતક તરસ્યોરે, સદા ખાર માસ લગી,
પીએ સ્વાતીનું વારિરે, અવર સ્પર્શે ન ડગી. ૧૮
- વિખના વ્યસનીનેરે, સાકર પણ સુખ ના કરે,

- પય પાણીથી ઉત્તમરે, મીન તેમાં નાંખે મરે. ૧૯
- જનું મન જનું માન્યું રે, તેને સુખ તેથી મળે,
તે વિના તેથી સારરે, નાવે તેની આંખ તળે. ૨૦
- એ વૈરાટમાં લોચનરે, ઇંદુ ભાનુ ભેદ કશેાં,
કંજ કરમાય ચંદ્રરે, કુલે રવિ નેહ વસ્યો. ૨૧
- કંઠ વળગી ના છુટેરે, એ પ્રેમતણી કાંસી,
કાચો હોય તો તૂટેરે, સૂણી જગની હાંસી. ૨૨
- છે અગમ પંથ સ્નેહનારે, ઉદ્ધવજી તેં નથી હીઠા,
ત્યાં લગી જ્ઞાન ગોઠેરે, જોગ પણ લાગે મીઠા. ૨૩
- જોગ તો તેને જોઇયે રે, જનું મન જગમાં ભમે,
તે તો અચળ હમારે રે, ચિત્ત રસિયામાં રમે. ૨૪
- જનું મન માને રે, જોગ તે સુખે ગ્રહો,
અમો તો એહ માગું રે, પ્રીતમજી શું પ્રીત રહો. ૨૫
- તમારા હરિ સઘળે રે અમારા તો એક સ્થળે,
તમો રીઝો ચાંદરણેરે, અમો રીઝું ચંદ્ર મળે. ૨૬
- ઇંદુને અવલોકીરે; ચઠારનું ચિત્ત ઠરે,
તે પ્રકાશને પેખીરે, કહો શું સતોષ ધરે. ૨૭
- એવાં વચન સુણીને રે ઉદ્ધવજીની ભાંતિ ટળી,
જોગ જગલ છુટી રે, ગયું મન સ્નેહે મળી. ૨૮
- અભિમાન મૂકીને રે, ઉદ્ધવ ગોપો પાપ પડયા,
કહું હયા પ્રીતમજીરે, નિશ્ચય એક તમને જડયા.

પદ ૧૭ મું—રાગ કાલિંગડો.

સખી હું તો જાણતી જે સુખ હશે સ્નેહમાં, સખી હુંતો ટેક.
 હું શું જાણું જે પ્રાણ પરવશ પડશે, અગ્નિ ઉઠશે આખી દેહમાં-૧
 પીડા પામે રે પૂરો થશે નવ ભાવે, જાદુડો એવો જે કાંઈ એહમાં-૨
 રૂપ ને ગુણ સહુ તે તેમાં દેખે, જેનું મન માન્યું જેહમાં- ૩
 સ્વાધીનને પરાધીન કરી નાખે, નેહ વિના એહ બળ ઠેહમાં- ૪
 હું દુખી યહાંને જહાલો વિકળ ત્યહાં છે, સુખી ના મળે કોઈ એહમાં-૫
 દયાનો પ્રીતમ સદા સમીપ વસે તો, ભીજી રહું આનંદ મેહમાં-૬

પદ ૧૮ મું.

શું જાણે વ્યાકરણી વસ્તુને, શું જાણે વ્યાકરણી.
 મુખ પર્યંત ભર્યું દૃત તદપિ, સ્વાદ ન જાણે ખરણી. ૧
 સુંદર રીતે શાક વઘાર્યું, ભોગ ન પામે ભરણી,
 અંતરમાંહે વસે અગ્નિ પણ, આનંદ પામે ન અરણી ૨
 નિજ નાભિમાં કસ્તૂરી પણ, હર્ષ ન પામે હરણી,
 દયો ઠહે ધન દાટ્યું ઘણું પણ, ધનવંત કહાવે ન ધરણી. ૩

પદ ૧૯ મું—રાગ સારઠ.

કામણ દીસે છે અલખેલા તારી આંખમાંરે,
 ભોળું ભાખ મારે, કામણ દીસે છે અલખેલાં ટેક.
 મંદ હસીને ચિતડું ચોર્યું, કુટિલ કટાક્ષે કાળજું કોર્યું,
 અધપડિયાળી આંખે ઝીણું ઝાંખ મારે, ભોળું ભાખ ૧

નાખશિખરૂપ ઘણું રઢિયાળું, લટકું સઘળું કામલુગાળું,
 છાનાં ખંજન રાખ્યાં પંકજ પાંખમારે, ભોળું ભાખ૦ ૨
 વહાલભરી વશકરણી વાણી, તારુણીનું મન લેછે તાણી,
 ભૂકુટિ મટકાળી ને ભુરકી નાખમારે. ભોળું ભાખ૦ ૩
 દયા પ્રીતમ નિરખે જે થાયે, તે મેં મુખડે નવ ઠહેવાયે
 આ વિનતિ આતુરતાની આવડી સાંખ મારે, ભોળું ભાખ૦ ૪

પદ ૨૦ મું—રાગ સોરઠ.

તેં તો ઘટઘટમાં ઘર કીધું, વાલમ વરણાગીયારે,
 કાળજી કારાણું કંદર્પનાં શર વાગિયારે, તેં તો. ટેક.
 રોમરોમ રસિયો તું વસિયો, ભવવૈભવ સહેજે તું ખસિયો.
 વિરહના અંગારા અંગે જાગિયાં રે. તેં તો ઘટઘટ. ૧
 માતા પિતા મૈયર સંતાપે, સાસુરિયાં અતિ આરત આપે,
 દુર્જન દુશ્મન સહુકો પુઠે લાગીયારે. તે તો ઘટઘટ. ૨
 કહાન કટાક્ષ કરી તું ભાળે, તેમાંનું કંઈ નહિ હસિ રાળે,
 તે સાચું સમજી પીડે લોક અભાગિયારે. તેં તો ઘટઘટ. ૩
 દયાપ્રીતમ પ્રીત કરી ન ફાવી, વણ વેપારે જોખમ આવી.
 કહ્યું ના માને પ્રાણ થયા અનુરાગીયારે. તેં તો ઘટઘટ. ૪

પદ ૨૧ મું.

શ્યામ રંગ સમીપે ન જાવું, મારે આજ થકી શ્યામ રંગ૦—ટેક.
 જેમાં કાળાશ તે સહુ એક સરણુ, સર્વમાં કપટ હશે આવું. મારે આજ.
 કસ્તુરીની ખીંકી કંઈ નહીં, કાજળ ના આંખમાં અંજલું. મારે આજ.

કોઠિલાનો શબ્દ સુણું નહીં, કાગ વાણી શુકનમાં ન લાવું. મારે આજ.
 નીલાંખર કાળી કંચુકી ના પેહોરે, જમુનાના નીરમાં ના નહાવું. મારે આજ
 મરકટ મીણિને મેઘ દષ્ટે ના જોવાં, જાંબુ વંત્યાક ના ખાવું. મારે આજ.
 દયાનાપ્રીતમ સાથે મુખે નેમ લીધો, પેણુ મન કહે છે પલક ના નીલાવું.

વૈષ્ણવકર્તવ્ય.

પદ ૨૨ મું.

સાંભળોને સજી કોઇ એક શીખામણ સારી,
 જોને પ્રસન્ન કરવા હોય ગિરિવરધારી.
 દેવને દુર્લભ માંઘો મનુષ્યાદેહ આવ્યો,
 હરિ ભજ્યા નહિ તેને એળે ગુમાવ્યો.
 સુલભ જો થાય માયા છોડી આસક્તિ,
 રાત્ર દિવસ કરે કૃષ્ણની ભક્તિ.
 એ ભક્તિ આવ્યાનું લક્ષણ આવું,
 સાંભળો સહુ કોઇ તમને રીત ખતાવું.
 નવધા ભક્તિ સર્વેનું સાધન મળિ કહીયે,
 પ્રેમ લક્ષણ તે તે સર્વોપરિ લહીએ.
 જો હરિ ગુરુ વૈષ્ણવ પ્રસન્ન થાય,
 એકીની કૃપાએ પ્રેમ ભક્તિ પમાય.
 હસ્ત વડે કરે શ્રી કૃષ્ણની સેવા,
 ચરણ દોડાવે પ્રભુનાં દર્શન કરવા.
 નેત્રથી નિરખે નંદકુંવરનું રૂપ,
 કથા અમૃત રસથી પૂરે ઠણુંનાં રૂપ.

નાસા પ્રસાદી સુંઘે તુલસીનાં દામ,
 રસના રસિક નંદકુંવરનું નામ.
 ચિંતથી ચિંતવન કરે સુંદર રથામ,
 કરે દેહથી હરિને દંડવત પ્રણામ.
 આત્મનિવેદન એજ તત્ત્વ જો રાખે,
 તન મન ધન જીવન વહાણાપર વારી નાખે,
 વૈષ્ણવ જનને ખંધુ સંરખારે જાણે,
 સર્વ કોઈ પ્રાણી ઉપર કરુણા બહુ આણે.
 પર ઉપકાર મનમાં આજેરા લાવે,
 કદાપિ કોઈનું હૃદય જરા ન દુઃખાવે.
 પ્રભુની પ્રસાદી ખાન પાનમાં લાવે,
 માયા વિષે તે ઈંદ્રિયો ન ચલાવે.
 અંતઃકરણ નિર્મળ વાણી સત્ય ખોલે,
 પુરુષોત્તમ પક્ષે ખીજે મન ના ડોલે.
 દૃઢ વિશ્વાસ વિશ્વંભરનો ઉર આણે,
 જોજો નીપજો તે ભગવદ ઇચ્છા એમ જાણે.
 દીનતા રાખે ન કરે નિજનાં વખાણુ,
 પ્રેમ ભક્તિ આબ્યાનું એજ એંધાણુ.
 માન અપમાન હાનિ વૃદ્ધિસમ જાણે,
 સુખ દુઃખ દેખી મનમાં શોક ના આણે.
 એ રીતે શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ જો કરીયે,
 તો ભવસાગર એક પલકમાં તરીયે.
 આ શિક્ષા સાર ધોળ ભાવે જો ગાશે.
 તેને દયાનો પ્રભુ પ્રસન્ન થાશે.

રૂપોની કૃતિ ન કરવી.

પદ ૨૩ મું.

માહોટાનું વચન સુખવામ, કૃતિ રીતે કરિયે;
 તે કરે અહાય સો કામ, આપણુ તો મરિયે. માટાં ટેક.
 પરનારી કીડા કરી કૃંણે, તે તો આપણે થાયરે;
 ઉદ્ધર્ણેત અગ્નિ પીવા, ગોવર્ધન કેમ ધરાય. કૃતિ રીં ૧
 શિવ અર્ધાંગે ઉમિયા રાખે, પણ આપણુને ખીલિયુંરે;
 ત્યમ કરિયે જો કામ ખાળિયે, કયમ અને હજાહજ પીવું. કૃતિ રીં ૨
 રુધિરમાંસને ભોગે ભવાની, આપણુ હડીયે ત્યાંથીરે;
 સિંહ અઢીને દાનવ દળવા, કાઢિયે તે ખળ કયાંહાંથી. કૃતિ રીં ૩
 ખરું ખોટું પણ પુત્રી લાંછન, બ્રહ્માને કહેવાયરે;
 તે જોધને ત્યમ કરિયે પણ આ, સૃષ્ટિ કેમ રચાય. કૃતિ રીં ૪
 ચંદ્ર ઇંદ્ર ગુરુ પત્ની રમિયા, ત્યમ કરવું તો સુલભરે;
 અંડ પ્રકાશ અમીવૃષ્ટિ, નગપાંખ્યો છેદન દુર્લભ. કૃતિ રીં ૫
 અગ્નિ ભક્ષણુ સર્વ કરે પણ, કાષ્ઠ કહે નહિ મેલોરે;
 તે જોધને તું તેમ કરિશ તો, સરવે કહેશે ઘેલો. કૃતિ રીં ૬
 કલેશ પ્રિય નારદને છે જોધ, રખે તું ઘેલાં કહાડેરે,
 તેહેનો સંગ ભવભયભંગન ને, તહારો સંગ ભવ પાડે. કૃતિ રીં ૭
 અસુરપ્રતિગ્રહ સુરાપાન, શુક્રાચાર્ય નવ જોશેરે;
 દિવ્ય દુતિ મૃત સજીવન વિષા વેળા પછી રોશો. કૃતિ રીં ૮
 ગંગા મધ્યે મુનિ પરાશર, ઢીમર કન્યા ભોગીરે;
 વ્યાસ પ્રગટ મછગંધા મૃગમદગંધા કરી જો યોગી. કૃતિ રીં ૯
 કુંતા કૃંણા પંચર્પત પણ, સતી શિરોમણિ કહાવેરે;
 તેહેનું જોધ સો અન્ય કરે તો, નિશ્ચે નકમાં જાવે. કૃતિ રીં ૧૦

શંકરસ્વામીનું જોઇ શિષ્યે, શ્રવણના દુકડા ખાધારે;
 સીસું નવ પીવાયું સંગે, થયા બહિર્મુખ ખાધા. કૃતિ રી૦ ૧૧
 પુત્રતણી એ પુત્રી કર્યપ, થઇને પિતામહ વરિયારે;
 તેહનો દોષ આપણે ના જોવો, તે ઘર હરિ અવતરિયા. કૃતિ રી૦ ૧૨
 જવની રાખી જગન્નાથ પાંડિતે, તે તો સહજ ખની આવેરે;
 ખાવન સીદી ગંગા ચઢાવી, તે તો વેવલાં વિણાવે. કૃતિ રી૦ ૧૩
 મેહેતે અનામિકને ઘેર ઓરછવ કીધા, તે આપણુ નવ જોઇયેરે;
 હરિએ હાર મેહેતાને આપ્યો, તે વેળા પત જોઇયે. કૃતિ રી૦ ૧૪
 માટે પ્રમાણ વાટે ચાલવું, ભજવા ગિરિવરધારીરે;
 મ્હોટાની ગતિ મ્હોટા જાણે, દયા દીનતા સારી. કૃતિ રી૦ ૧૫

સત્સંગમાહમા.

પદ ૨૪ મું—ગરબી.

સર્વનો સિદ્ધાંત સત્સંગ છે, માનોની તમે સર્વનો સિદ્ધાંત સત્સંગ છે;
 ધન્ય ભાગ્ય છે તેનું ત્રિભુવનમાં, જેને હરિના સંગીનો સંગ છે.
 નિજ સરખો તે કરે મળતાં જયમ, નીચ જળ ગંગ મળતાં ગંગ છે.
 એમાં સર્વ જપ વ્રત તીર્થ ધર્મ; યમ નિયમ યોગ અઠાંગ છે.
 અધમ પતિત થાય મહા સર્વોત્તમ; એવો જોનો સખળ પ્રસંગ છે.
 ગાબરકીટને સુધારે પરિમળ પુષ્પનો, એટલો પ્રતાપ તુરચ ભુંગ છે.
 વણસ્યું કામ કલ્પનું તે પલકમાં સુધારે; એવી જોની બુદ્ધિઓ ઉત્તંગ છે.
 અવળાનું સવળું કરી નાંખે, ભાગે અધ દુઃખ જે અમંગ છે.
 રાત દિવસ સત્સંગમાં ગમે દયા, તે ખેડા શ્રીહરિને ઉછંગ છે. ૮

મિથ્યાશ્રમ.

પદ ૨૫ શ્રું.

સાધુ શ્રમ ના ઠરશેરે, સાધુ શ્રમ ના ઠરશેરે,
કોટિ પ્રયત્ને ગર્હભ થશે નહીં ગાય, માટે શ્રમ ના ઠરશેરે,
ઠઠણ ખોલી કાળજ ખાળે; હરિ ભજન ભૂલાય,
માટે શ્રમ ના ઠરશેરે, ટેક.

કામળાકેરી કાળક સો મણ, સાધુથી ના જાય,
ધાનની પૂછડી થાય ના સુધી, કરે કોટિ ઉપાય. માટે૦ ૧
કુલક્ષણથી શિથિળ પડ્યો, પુરૂષ પુરૂષ થાય,
પણ વ્યંડલ મરદ હોય ન કદા, સોમણ પારો ખાય. માટે૦ ૨
કસ્તૂરી કયારે વાવો તોહે, લસણ તો ગંધાય,
એસડ આખડી માનતા માને, વાંઝણી કયહું ના વ્યાય. માટે૦ ૩
ફળે ના ફુલે ન નેતર, સુધા જે સિંચાય,
આઠે પ્રહર ઉઠાળીયે તોહે, કાંકણું ના ખસાય. માટે૦ ૪
વાંસ એરડો થાય ન ચંદન, મલયાચળને વાય,
જેહેને કાળે જે સરજ્યા છે, તે તેહેમાં લોભાય. માટે૦ ૫
પરાપૂર્વથી પ્રભુના છે તે તો, પ્રભુતણા ગુણ ગાય,
દયો દુબ્ટને ડાખા મૂકી, ભજે શ્રી વ્રજરાય. માટે૦ ૬

પદ ૨૬ શ્રું.

હરિ તુને પ્રસન્ન તે કેમ થાયે, તાહરા મનનું કપટ નવ જાયે;
તાહરા હીલનો છળ નવ જાય, પ્રભુ તને પ્રસન્ન તે કેમ થાય. ટેક.

- હરિઠીર્તાન હરિનામ રટણમાં અતિશે આજસ તાહરે;
ડાચાફટ લવ પરનિદામાં, આખો દિવસ નવ હારે. હરિં ૧
- પ્રભુનું પૂજન કરતી વેળા, ઠાયા તાહરી કંપે,
ગંજીકો સોઠટાં ફૂટતાં, આઠે પોહાર નવ અંપે. હરિં ૨
- પ્રભુનું અંદન નવ ઘસાય, તુજ શ્રમથી શરીર ખગડે;
ફૂંડી ફૂટકે મરી મસાલો, ભાવે ભાંગ તું રગડે. હરિં ૩
- એકાદશી એરછવનું જાગરણ, અતિ અઘરું તુને લાગે;
લવાઈ કે ગુણિકાનૃત્ય નારીસંગ, જામિની આખી જાગે. હરિં ૪
- ખે પૈસાની ગુરુ સેવા ખતાવે, ત્યાં ગણગણતું ખેલે;
ઘરની સ્ત્રી સહેજ માગે ઘરેણું, ત્યારે હરખ મગન થઈ ડોલે. હરિં ૫
- ખોટાં મોતી કાચ કીડીયાં, ભગવત ભૂષણ ઘાલે
સોનું રૂપું મણિ મુઠતાવણ, સ્ત્રી સુતને ના ચાલે. હરિં ૬
- હરિના ભકતને લુપ્તું સુકું, વેઠ વળગી હોય જાણે;
સગાં સંખધી ઘેર પરેણા આવે ત્યારે, મિષ્ટાન્ન પીરસે પરાણે હરિં ૭
- જગ દેખે તહાં જપમાં ખેસે, ખાકી નાહાય ના ખાવા;
ગળાં કાપે કયહું થાએ ગળગળો, એ વૈષ્ણવતા વાહાવા. હરિં ૮
- આ કરવું આ ના કરવું, એમ સહુને શિક્ષા દે છે;
તેમાંનું તું કાંઈ નથી કરતો અનુચિત કર્મ કરે છે. હરિં ૯
- અંતરનો છળ અન્ય ન લહે, પણ જાણે અંતર્યામી;
એ તો સાચાના સંગી છે, દાસ દયાના સ્વામી. હરિં ૧૦

પદ ૨૭ મું.

સેવ્ય ને શ્રીકૃષ્ણ રસિક રાધિકાપતિ, રાધિકાપતિ ગોવિંદ, ગોપિકાપતિ.	સેવ્ય. ૧
મહાવાક્ય તત્ત્વમસિ, મર્મી તે તણા મુનીંદ્ર, લીન જ્ઞેહમાં સ્વરૂપ, તેથી પર અતિ.	સે૦ ૨
વ્રજા વિષ્ણુ ભવ અનંત, અંત ના લહે અચિત, અર્થ સાધને ન સાધ્ય, યોગી ન તું યતિ.	સે૦ ૩
આત્મારામ પૂર્ણકામ, ધામધામ વામ ગ્રામ, ત્રેય સત્ત્વ નામ રયામ, અદ્ભુતાકૃતિ.	સે૦ ૪
સ્વયંભૂ સ્વતંત્ર ગ્રહી, શકે ન કોઈ મંત્ર તંત્ર, પ્રાપ્ત શુદ્ધ પ્રેમ આનનભક્તિ દીનમતિ.	સે૦ ૫
લલિત છબી ત્રિભંગી-લ, મદનમોહન અતિ કૃપાળ, જહને નિરખી તૃપ્તિ દયાને નથી થતી.	સે૦ ૬

વિનંતિ.

પદ ૨૮ મું.

મહારે અંત સમય અલખેલા, મુજને મૂકશે માં;	
મહારા મદનમોહનજી છેલા, અવસર ચૂકશે માં.	મા૦ ૧
હરિ હું જોવો તેહોવો તમારો, મુજને મૂકશે માં;	
શ્રીગુરુ સોખ્યો સંબંધ વિચારો, અવસર ચૂકશે માં.	મા૦ ૨
મહારા દોષ કોપ સંભારી, મુજને મૂકશે માં;	
શરણાગતવત્સળ ગિરિધારી, અવસર ચૂકશે માં.	મા૦ ૩
હરિ મહારે ધર્મ નથી કોઈ સાધન, મુજને મૂકશે માં;	
નથી સત્સંગત સ્મરણ આરાધન, અવસર ચૂકશે માં	મા૦ ૪

શ્રીપતિ સર્વાત્મા સર્વોત્તમ, મુજને મૂકશે માં:

મહારા પ્રાણુજીવન પુરુષોત્તમ, અવસર ચૂકશે માં.

માં ૫

સમર્થ કર્ણાસિધુ શ્રીજી, દયાને મૂકશે માં;

મહારે ઐથ નથી કોઇ બીજી, અવસર ચૂકશે માં.

માં ૬

ગરબી.

સહુથી સમરથ રાધાવરને આશરે,
જેહેના જનને દુભવી શકે નહી કોયજો;
જમનું જોર ન ચાલે દોષ કરે કદા,
ક્ષમા કરે કે હરિ ચહાયે તો જોયજો. સં ટેક. ૧

જુઠો હરિનો ભક્ત જગતમાં અર્ધ કરે,
એહવાનું પણ માધવ રાખે માનજો;
બાનુ પોતાનું જોઈ પાળે ખરદ તે,
જમ જડ પ્રોહિતને પોખે જજમાનજો. સહુથી ૨

બીજા સહુ મોહોટા પણ હરિના હુકમમાં,
સુર બ્રહ્મા ગણુપતિ શક્તિ શિવ શેષજો;
કેશવ કોપે કોઇનું બળ ચાલે નહીં,
એ સહુ રૂઠે હરિજન ડરે ન લેશજો. સહુથી ૩

રાવણુ હિરણ્યકશિપુ બ્રહ્મ હિમાયતી,
દુર્યોધનને પક્ષ હતો બળરામજો;
કોપ્યા કૃષ્ણ તદા સરવે જોતા રહ્યા,
હરિજનનું કોઇ લેઇ શકયું નહીં નામજો. સહુથી ૪

કરણ કુંવર સૂર્યનો અઘ્નને મારીયો,
સખળ સુયોધન ભીમે મરણ પમાડ્યોજે;
હરિ રાખ્યા સુર ગણેશ વિદ્ય થયું નહીં,
ચિત્રકેતુ સઘ પડ્યો ન અંખા પાડ્યોજે. સહુથી ૫

માયા કાળતણે ભય કોઇથી ના ટળે,
અભય અચળ કરવા સમરથ નહીં કોયજે;
વિના એક શ્રી ગિરિવરધારી લાલણ,
કોણ શરણ જાતાંમાં સનમુખ જોયજે. સહુથી ૬

સેવા કરતાં અવળું પડે અન્ય દેવને,
પીજયું કાંતયું પળમાં થાય કપાસજે;
કોપી કષ્ટ પમાડે તે વળી લાભમાં,
ખડુ શ્રમથી કાંઈ ફળ આપે હોય નાશજે. સહુથી ૭

શ્રીજી જનના અવગુણ તે પણ ગુણ ગણે,
સહજ કરે શરણાગત આપ સમાનજે;
સમેવડ કીધો શરણ જતાં મળમાસને,
આપી દીધું પુરષોત્તમ અભિધાનજે. સહુથી ૮

એહવા કરુણાનિધિ સમરથ શ્રીનાથજી,
દાસ દયાના પ્રીતમ પ્રાણ આધારજે;
એહને મૂકી અન્યતણે આશ્રય કરે,
તે નિર્ભાગી મૂરખના સરદારજે. સહુથી ૯

હીંદી પદો.

રાગ ભેરવી. પદ ૧ છં.

- હમ સાકાર ઉસાસી વે, સખ ગોકુલકે ખાસી વે. ટેક.
 ઉધૌ તુમ અદૈત પ્રહ્લ કહો, નિરાકાર ગુનહીને
 પ્રેમીજનકો પંથ નહીં, હમ શુઠકજ્ઞાની તુમ ચિન્હે. હમ. ૧
 મીલવો અરસપરસ ભલ કહિયે, હિલમિલ ખાનિ ખિચારા;
 મુંદે નેનાં મૃતક ખરાખર, ઉદાસીન ધ્યાન તુમારા. હમ. ૨
 લલિત ત્રિભંગી છેલ ફાંકડે, નટવર નાથ હમારે;
 નિર્ગુન પ્રહ્લ સો ધામડે ઉનકા, સમુઝત સમઝનવારે. હમ. ૩
 પ્રહ્લરૂપકોં જીવ કહત જયોં, જીવ પ્રહ્લ કહરાવેં.
 એસે જ્ઞાન ખસત બાકે હિય, કબુ કલ્યાન નહિ પાવેં. હમ. ૪
 જગકર્તાકું રૂપ નહિં તો, જગકું કહાંતેં આયા;
 કારન જૈસા કારજ હોવે. ન્યાયશાસ્ત્રમેં આયા. હમ. ૫
 નિરાકાર કહે દૂરનિવાસી, નિકટી અવયવ દેખે;
 તેજેમય રવિ જગત કહત પરિ, અરુન રૂપકોં પેખે. હમ. ૬
 રૂપ ખિના કર્તૃત્વ ખને નહિં, દિવ્યરૂપ શ્રુતિ ગાયા;
 કરમખખિનંડયોં ખંસી ખબ્બ, પાજિખિન કયોં ખનધાયા. હમ. ૭
 તુમ જો જૂદે નહિં પ્રહ્લતેં, તો કો પ્રહ્લાનંદ ભોગી;
 ભોગ્ય ભોગતા નહિં તુમરે મન, તખ જોગી કયા રોગી. હમ. ૮
 અરવયાંદિ ખટ ગુન સંયુત નિર્ગુન કયસેં કહીયેં.
 અખ ત્રિગુનપર શુદ્ધ સત્ત્વહરિ, નિરખત સખ સુખ લહિયેં. હમ. ૯
 ભક્ત નેત્ર ભૂષણુ શ્રીમન, રાધાવર કુંજખિહારી;
 દાસ દયાકે પ્રાનજીવનધન શ્રી ગોવર્ધનધારી. હમ. ૧૦

પદ ૨ જી.

હરદમ કૃષ્ણ કહે શ્રીકૃષ્ણ કહે તું જ્યાં મેરી,
 યેહી મતલબ કે ખાતર કરતા હું ખુશામદ તેરી.
 દહીં ઓર દૂધ સફર દેતી હું હરવખત તુઝે,
 તોભી હરરોજ હરિનામ ન સુનાતી મુઝે.
 કરે ગુનગાન યોવિંદકા તો મુખ પરિવે બલા,
 નહીં તો મેં એંચ નીકાલુંગા, કયા મુખ આમ બલા.
 ખોધ જીંદગાની સારી, સોધ ગુનાહ માફ તેરા,
 દયાપ્રીતમ નામ ભૂલે, મત આખર વખત મેરા.

પ્રકાશક:—

વસંતરામ હરિકૃષ્ણ શાસ્ત્રી.

શ્રીદેવકીનંદન નિવાસ, મુંબઈ-પ્રાસે,
 મહાવાદ.

મુદ્રક:—

સોમાલાલ મંગળદાસ શાહ.

ધી ગુજરાત પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, પાંચકુવા-મહાવાદ

પ્રત ૨૦૦૦,

